

LGS

8. SINIF

ULTI

SORU BANKASI

Serisi

Çözülebilir Yeni Nesil Sorular

Mantık ve Muhakeme Soruları

PISA / TIMSS Tarzı Sorular

Görsel Okuma Soruları

Grafik ve Tablo Yorumlama Soruları

Hücrelenmiş Konu Testleri

TÜRKÇE

DUYGU SIRAKAYA ÇAVUŞ
BAHAR SARİMEHMETOĞLU
MURAT GİR

b25
Vitrin

Bu kitabın her hakkı BES Yayınlarına aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre BES Yayınlarının yazılı izni olmaksızın kitabın tamamı veya bir kısmı herhangi bir yöntemle basılamaz, yayımlanamaz, bilgisayarda depolanamaz, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Sertifika No.:18292

GENEL KOORDİNATÖR

Nesrin CAN

YAYIN YÖNETMENİ

Meltem DOĞAN

DİZGİ & GRAFİK TASARIM

Songül KOÇ
İbrahim KOÇ

BASIM YERİ

ERTEM BASIM Ltd. Şti./ANKARA

Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde No: 6

Tel: (0312) 640 16 23 Faks: (0312) 640 16 24

Malıköy - Temelli - ANKARA

Sertifika No: 48083

0 549 814 44 47

[/bes.yayin](#) [/besyayinlari](#)

www.besyayin.com

destek@besyayin.com

Ön Söz

Değerli Öğrenciler, Saygıdeğer Veliler ve Kıymetli Öğretmenler,

Öğretim ve sınava hazırlık süreçlerinin destekleyicisi olarak önemli bir işlev üstlenen yardımcı kaynak kitaplarının hazırlanması ve sizlerin kullanımına sunulması, yoğun emek harcanan bir süreçtir. Daima mükemmel olana yaklaşma çabasındaki bizler, bu yolda işimizi titizlikle yürüterek, tüm süreci ilmek ilmek dokuyarak bir projemizin daha sonuna geldik ve sizleri “Ulti” serisi ile buluşturduk.

“Ulti” serisi, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarında yer alan ve öğretim süreçlerinin sonunda elde edilmeye çalışılan kazanımlara uygun olarak öğretim programlarına hâkim, alanında yetkin öğretmenlerimizce hazırlanmıştır. Bu seride yer alan kitaplardaki soruların tümünün, öğrencilerin “analitik düşünme” ve “eleştirel düşünme” becerisini geliştirmesine öğretim programlarında benimsenen “disiplinler arasılık” ve “değerler eğitimi” anlayışına uygun olmasına özen gösterilmiştir.

“Ulti” serisinde yer alan kitaplar; özgün, LGS’de çıkması olası ve beceri temelli sorulardan oluşmaktadır. İçerdiği temel soru tipleri ve yeni nesil sorularla öğrencilerin okulda edindikleri temel bilgi ve becerileri uygulama, kendi düzeyini ölçerek sınava hazır hâle gelme olanağı bulduğu önemli bir öğretim materyalidir. Bu materyalden en iyi verimin alınması için öncelikle konuların eksiksiz biçimde öğrenilmesi ve pekiştirilmesi önerilmektedir. Böylece LGS düzeyine ulaşan ve yer yer daha üst bilgi ve becerileri yoklayan sorulardan en verimli sonucun elde edilmesi sağlanacak ve LGS öncesi hedeflenen seviyeye ulaşmış olacaktır.

Sizlere “Ulti” serisini ulaştırmanın haklı gururunu yaşamamızda emeği geçen öğretmenlerimize ve yayınevi çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

“Ulti” serisinin başarılarınıza giden yola bir ışık, hayallerinize bir basamak olması dileğiyle...

NESRİN CAN
Genel Koordinatör

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Sözcükte Anlam 5

Beceri Temelli Sorular 38

2. BÖLÜM

Cümlede Anlam 47

Beceri Temelli Sorular 84

3. BÖLÜM

Metinde Anlam 93

Beceri Temelli Sorular 154

4. BÖLÜM

Dil Bilgisi 163

Beceri Temelli Sorular 202

5. BÖLÜM

Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri 211

Beceri Temelli Sorular 234

Cevap Anahtarı 243

1. BÖLÜM

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcüğün Anlamı - Gerçek, Mecaz ve Terim Anlam

*Eş ve Zıt Anlam - Eş Sesli Sözcükler - Yabancı Dillerden
Alınan Sözcükler*

Soyut ve Somut Anlam - Genel ve Özel Anlam

İkileme - Deyim

Atasözü - Özdeyiş

Kalıplaşmamış Söz Öbekleri

Beceri Temelli Sorular

ULTI

TÜRKÇE

1. Sözcüklerin bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamının dışında kullanılmasıyla ortaya çıkan anlama mecaz anlam denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) İskele memuru zayıf, kuru ve sinirli bir adamdı.
B) Bildiğim, onun zeki bir genç olduğu ve ara sıra kısa şiirler yazdığıdır.
C) Denizcilik tarihinin en ağır sorumluluklarından birini üzerine aldı.
D) İki arkadaşın arasında aşılmaz bir duvar vardı.

2. Okuma alışkanlığının iki kaynağı vardır: Ev ve okul. Arkadaş çevresi de bu süreçte etkili ancak bu unsuru daha çok, okula bağlayabiliriz. Evinde kitap okumanın suç sayıldığını bildiğim arkadaşlarım vardı. Bu arkadaşlarımız elbette okumayı yaşamlarının bir parçası hâline getiremediler. Okulda da okumayı sevdirmek için gereken adımlar atılmadığında ne yazık ki sonuç, koskocaman bir hiç oluyor. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda okumayı devamlı bir eylem hâline getirebilen insanımızın sayısının pek fazla olmadığı söylenebilir. Peki, onlar bunu nasıl kazanmışlardı?

Bu metinde geçen bazı sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "alışkanlık" sözcüğü, içinde geçtiği cümlede gerçek anlamına uygun olarak kullanılmıştır.
B) "süreç" sözcüğü "aralarında birlik olan veya belli bir düzen veya zaman içinde tekrarlanan, ilerleyen, gelişen olay ve hareketler dizisi" anlamında kullanılmıştır.
C) "okul" sözcüğü, metnin genelinde terim anlamlı bir sözcüğü örneklendirecek biçimde kullanılmıştır.
D) "kazanmak" sözcüğü, içinde geçtiği cümlede "edinmek, sahip olmak" anlamında kullanılmıştır.

3. Aşağıda bazı sözcüklerin ilk anlamları verilmiştir:

Işık: Cisimleri görmeyi, renkleri ayırt etmeyi sağlayan fiziksel enerji.

Çatı: Bir yapının, bir evin damını kuran parçaların bütünü.

Diş: Çene kemiklerinin üstünde dizili, ısırıp koparmaya ve çiğnemeye yarayan sert, beyaz organlardan her biri.

Havuz: Su biriktirme, yüzme, çevreyi güzelleştirme vb. amaçlarla altı ve yanları mermer, beton ve benzeri şeylerden yapılarak içine su doldurulan, genellikle üstü açık yer.

Bu sözcükler,

- I. Sevgili Behçet Necatigil, şiirimizin vazgeçilmez ışıklarından biri olarak ayrıldı aramızdan.
II. Farklı kaynaklara ulaşmaya çalış, böylece havuzda biriken paralar gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşsın.
III. Yemeğe bir diş sarımsak ve bol soğan katınca yemeğin lezzeti nasıl da değişti.
IV. Bir ay önce elden geçirilen çatının şimdiki hâlini görenler değişime çok şaşırıyor.

cümlelerinin hangilerinde verilen anlamlarının dışında kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) I, II ve III D) I, III ve IV

4. Bir grup öğrenci kendi aralarında bir “sözcük oyunu” tasarlamıştır. Bu oyuna göre bir sözcüğün sırasıyla “gerçek”, “mecaz” ve “terim” anlamlarını örneklendiren cümleler kuran kişi yarışmayı kazanacaktır. Yarışmada birden fazla kişi başarılı olursa birden çok kazanan olacak ve eşitlik durumu söz konusu olacaktır.

Yarışma sırasında yarışmacıların seçtikleri sözcük ve bunları kullanarak kurdukları cümleler şu şekildedir:

Sözcük Oyunu Yarışma Tutanağı		
Yarışmacı	Seçtiği Sözcük	Kurduğu Cümleler
Burak	yol	I. Kararlılık gösteren onca insan, bu yolda çok emek harcadı. II. Bahçeleri birbirine bağlaması için çeşitli boyutlarda yollar açmış. III. Onu saçını kesme yolunda kim özendirdi diye çok merak ettik.
Simge	açı	I. İki çizgi arasındaki açı, kırk beş derecenin altındaydı. II. Eserin kurgusunda dramatik açıdan yeni bir üslup bulmalıydık. III. Bazı oyunlar, sahnelenme açısından oldukça başarılı.
Özge	nokta	I. Bu keçinin altında ötekilerden daha da küçük bir nokta vardı. II. Çatışmanın gerçekleştiği noktaya gelince herkes panik oldu. III. Konaktan çıktık, bahçenin her noktasını sohbet ederek dolaştık.
Göktürk	köprü	I. Atalarımız bu köprüleri, bu hanları gelişigüzel yapmamıştı. II. Kardeşinin, ağabeyinin dışında kimseyle bir köprüsü yoktu. III. Kaptan, geminin önünü daha iyi görebilmek için köprüye çıktı.
Kazanan/Kazananlar →		

Buna göre yarışmanın kazananı ya da kazananları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göktürk
B) Özge ve Göktürk
C) Burak ve Simge
D) Simge, Özge ve Göktürk

5. Halk ozanları saz eşliğinde şiir söyleyen âşıklardır. Âşıkların karşılıklı şiir söylemeleri ise bir gelenektir ve bu etkinliğe atışma denir. Aşağıda, ikisi de ozan olan baba ile oğul arasında geçen bir atışma örneği verilmiştir:

- I. ---- kimden aldın sevgiyi kimden
Kötü insan deme gel şu insana
Soracak olursan eğer ki benden
Kötü insan deme gel şu insana
- II. ---- ruhlu, saf kalplisin, şöhretsin
Hakkın vardır evlenmeye evladım
Mevla'm sana yapanları kahretsin
Kötü insan alma dedim evladım.
- III. Küsmedim evladım kahrettim sana
Baban değil miydin sormadın bana
Olan olmuş ne deyim sana
Sen ---- yitirmişsin evladım
- IV. Bir günden bir güne sormadım seni
---- imiş gözlerim görmedim seni
Boşa Mecnun eylemişim ben beni
Hata benim, günah benim, suç benim

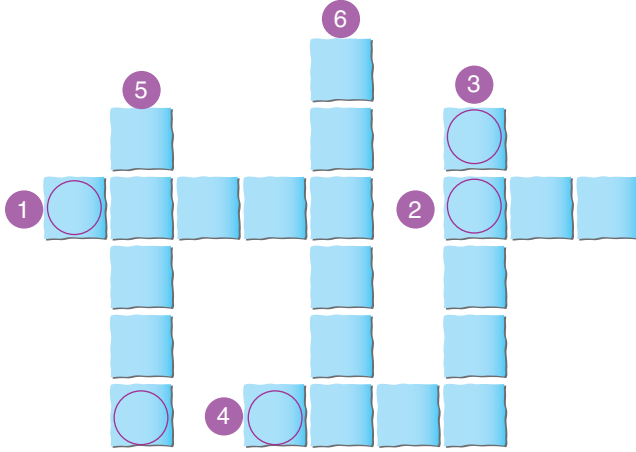
Bu atışmada boş bırakılan yerlere sırasıyla “gerçek - mecaz - gerçek - mecaz” anlama gelecek şekilde aşağıdaki sözcüklerden hangileri getirilebilir?

- A) Sevgiyi - Arı - kendini - Zayıf
B) Sevdayı - Kötü - artık - Görmez
C) Hayatı - İyi - canını - Güçlü
D) Aşk - Temiz - aklını - Kör

1. Bir bulmaca ile ilgili temel yönerge şu şekildedir:

Aşağıda verilen bulmacayı, kutucukta anlamları verilen sözcüklerle tamamlayınız. Bulmacadaki içine yuvarlak çizilmiş kutucuklara denk gelen harfleri aşağıda belirtilen "Anahtar Sözcük" kısmına uygun biçimde yazarak anahtar sözcüğü bulunuz.

ANAHTAR SÖZCÜK

1. Acı, yoksulluk, haksızlık vb. üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi, dayanç.
2. Tanrı'yı veya kutsal bilinen bir kişiyi, bir şeyi tanık göstererek bir olayı doğrulama, yemin.
3. Canlı, sağ olma durumu.
4. Önemli bir olayın veya büyük bir kişinin gelecek kuşaklarca tarih boyunca anılması için yapılan, göze çarpacak büyüklükte, sembol niteliğinde yapı.
5. Ön, arka, sağ, sol, üst, alt vb. yanların her biri.
6. Çalışma vb. sebeplerle beden veya zihin etkinliği yavaşlayan, bitap.

Buna göre bulmacanın sonucunda ortaya çıkan anahtar sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) SAYAÇ B) KAYIK C) SAHAF D) KONAK

2. Ülkemizde yeni bir spor olsa da aslında "curling" in tarihi çok eskilere dayanıyor. İskoçya'da 16. yüzyılda kış aylarında donmuş göllerin üzerinde bu sporun yapıldığı biliniyor. Curling günümüzde hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde, ABD, Kanada, Çin, Japonya, Brezilya, Yeni Zelanda, Avustralya ve Güney Kore'de yaygın olarak oynanıyor. Ayrıca 1998 yılından beri Kış Olimpiyat Oyunları'nda da yer alıyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde geçen sözcüklerden herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Bedeni veya zihni geliştirmek amacıyla kişisel veya toplu olarak gerçekleştirilen, bazı kurallara göre uygulanan hareketlerin tümü.
- B) Bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların tümü; diyar, memleket.
- C) Çoğu kimselerce duyulmuş, öğrenilmiş, kullanılmış veya benimsenmiş olan.
- D) Varılacak yer, ulaşılabilecek son nokta.

3. Bir edebî tür olarak yaratılışın ilk anlatılarından biri olan efsane şahit olmadığımız dönemlerin olağanüstülüklerini barındırır. Bizim için anlaşılabilir ve inanılmaz olanlar o dönemlerin alışılmış, sıradan hâlleri olarak karşımıza çıkabilmektedir. Efsanelerde insanın, hayvanın, bitkinin veya herhangi bir nesnenin taşla dönüşmesi şeklinde ortaya çıkan “taş kesilme” motifi de bunlardan biridir. Ancak bu motif sık sık anlatılan efsanelerde değişikliğe uğrarken daha az anlatılanlarda bu farklılaşmaya pek rastlanmadığını görüyoruz. Yani çok anlatılanların, dilden dile geçenlerin daha sağlıklı şekilde yayılması beklenirken bu efsaneler aslında daha fazla değişikliğe uğruyor. Bunun bizce iki sebebi var: Her anlatılıştaki anlatan kişinin hafızasına bağlı değişimler ve yine her anlatılıştaki bölgenin şartlarına göre şekillenme durumu.

Bu metindeki numaralanmış sözcükler anlam özelliklerine göre aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Gerçek	Mecaz	Terim
A)	III	II	I
B)	II	I	III
C)	I	III	II
D)	III	I	II

4. TDK'nin e-sözlüğünde yer alan “yanmak” sözcüğü ile ilgili açıklamalar aşağıda verilmiştir.

1932
Türk Dil Kurumu
Sözcükleri

×
Sözlük Seç
🔍

ç ğ ı ö ş ü â î û

1. *nesnesiz* Isı etkisiyle vücudun bir yanı yara olmak, kızarmak veya rengi koyulaşmak.
2. *nesnesiz* Çok üzülme.
3. *nesnesiz* Hükümsüz kalmak, değerini yitirmek.
4. *nesnesiz* Zarara, kötülüğe uğramak.
5. *nesnesiz* Bir bir sıralamak, dile getirmek, dert dökmek, anlatmak.

Buna göre “yanmak” sözcüğünün verilen anlamlarından 2'ncisine örnek olarak aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Zamanında değiştirilmeyen paralar yanacak sözünü dikkate almadığına pişman oldu.
 B) Bu korona virüsü belası yüzünden en çok da bu yaz tatil yapamayacağıma yanıyorum.
 C) Yazı yazmak, hayatımı kaleme almak, kalbimi dökmek ihtiyacıyla yanıyorum.
 D) Maazallah! Birimize kitaptan rastgele bir şey soracak olsa yandığımız gündü.

1. İnternet, günümüzde en çok kullanılan iletişim kanalı. İnternet sayesinde dünyadaki hemen her kaynağa çok hızlı bir şekilde ulaşabiliyoruz. Ancak bilgisayar ve cep telefonu gibi aygıtlar internete bağlandığı zaman birtakım tehlikelerle karşı karşıya kalıyor. Virüs, solucan ve Truva atı bunlardan bazılarıdır. Gerçek anlamları bir yana bunlar, bilişim uzmanlarının zararlı yazılımlar için yaptığı sınıflandırmalar. Bunlar, bilgisayarımıza zarar veriyor hatta bilgisayarımızın yönetimini ele geçiriyor. Bazılarıysa kişisel bilgilerimizin isteğimiz dışında başkalarıyla paylaşılmasına yol açıyor.

Bu metinle ilgili olarak,

- I. "Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme" anlamında bir sözcük kullanılmıştır.
- II. "Kanal" sözcüğü, terim anlamıyla kullanılmıştır.
- III. "Virüs" sözcüğü, mecaz anlamıyla kullanılmıştır.
- IV. "Gerçekleşme ihtimali bulunan fakat istenmeyen sakıncalı durum" anlamında bir sözcük kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II B) I ve IV C) II ve III D) I, III ve IV

2. Sabaha karşı, yaslandığı erik ağacının altında bir ara nasıl olduysa hatıralara dalmıştı Zehra. Annesinin geldiğini fark edince "Anne!" demişti boşluğa doğru, "Sen burada mıydın?" Cılız, her an sönecek bir sesle söylemişti bunu ama yüzünde içten bir gülümseme belirmişti. Büyükhanım yaşmağının ucuyla gözlerini sildi, "Buradaydım. Hep buradaydım." Hasan ise "Zehra!" dedi boğuk bir sesle, "Sen iyileştin mi?" Zehra: "İyileştim." dedi.

Bu metindeki sözcüklerle ilgili,

- I. "İyice görünür ve anlaşılır bir durum almak" anlamında bir sözcük kullanılmıştır.
- II. "Dalmak" sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır.
- III. "İçten" sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
- IV. "Sönmek" sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV

3. Sözcüklerin cümle içindeki "gerçek", "terim" ve "mecaz" anlamlı kullanımları, bu anlam türleri ile ilişkilendirilmiş sembollerle simgeleştirilmeye çalışılmıştır. Aşağıdaki tabloda anlam türlerinin karşılığı olan semboller gösterilmiştir:

Gerçek anlam: Φ	Terim anlamı: Θ	Mecaz anlam: Δ
-----------------	-----------------	----------------

- I. İnsanlar bir araya gelmiş, birbirlerini boş tesellilerle avutmaya çalışıyordu.
- II. Felaket korkularının insan zihninde beklenmedik bir uyanıklığa sebep olduğu söylenebilir.
- III. Bir yayı ölçmek için öncelikle o yayın, bir parçası olduğu çemberin kaç derecesini kapladığı araştırılır.
- IV. İçine düştüğü durum karşısında bir yandan da derin bir utanç duyduğunu dillendiriyordu.

Buna göre, numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin anlam türlerini sırasıyla doğru olarak karşılayan simgesel örüntü aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Δ Φ Θ Φ B) Φ Φ Θ Φ C) Δ Φ Θ Δ D) Δ Θ Θ Φ

4. Rüzgâr, sıcaklık ve suyun aşındırıcı etkileri dünyanın yüzeyini kaplayan kayaların zamanla parçalanmasına, toprağı oluşturan mineral taneciklerinin ortaya çıkmasına neden olur. Kayaların üzerinde yaşayan bitkilerin zamanla ölmesi ve sonuçta çürümesi ile humus denilen organik madde ortaya çıkar. Mineral tanecikleri ile humus karışarak toprağı oluşturur. Toprakta yaşayan canlılar, toprağın özelliklerini değiştirmektedir. Toprak, bitkilerin gelişmeleri için gerekli olan su ve mineralleri içerdığı gibi, aynı zamanda bitkilerin kökleriyle tutunabilecekleri sağlam bir temeldir.

Bir terimler sözlüğü oluşturulursa bu metinde geçen

- rüzgâr
- yüzey
- humus
- kayaç
- etki
- mineral

sözcüklerinden kaçısı bu sözlükte yer alır?

- A) 6 B) 5 C) 3 D) 2

5. İspanyol yazarı Cervantes “Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.” diyor. Kişi, yaratılışına uygun kimselerle arkadaşlık kurar. Bu yüzden bir kişinin arkadaşını tanırsak o kişinin niteliğini de öğrenmiş oluruz. Arkadaş seçiminin önemi büyüktür. Yanımızda iyi özelliklere sahip arkadaşımız varsa biz de ona uyararak iyi olabiliriz. Oadaki beğendiğimiz yanları kendimize uygularız. Söz gelişi onun dürüstlüğünü, düzenliliğini, kişisel çıkarını ön planda tutmama huyunu, temizliğini, iyi yazma ve güzel konuşma becerisini, boş zamanlarını olumlu işlerde değerlendirme alışkanlığını vb. özelliklerini alırız. Giderek başkalarının beğenilen, aranan, sevilen bir kişi oluruz.

Bu metinde aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılayan bir söz kullanılmamıştır?

- A) Bir şeyin benzerlerinden veya başka şeylerden ayrılmasını sağlayan nitelik.
 B) Birbirine karşı sevgi ve anlayış gösteren kimselerden her biri, yâren.
 C) İnsanların bilgi, görgü ve hoşgürü bakımından gereği kadar gelişmiş olma durumu, yetkinlik.
 D) Bir kimsede doğuştan bulunan vücut ve ruh özelliklerinin tümü, mizaç.

6. Selin, “Sözcükte Anlam” ünitesinin işlendiği bir ders sürecinde öğretmeni tarafından dağıtılan çalışma kâğıdını aşağıdaki şekilde doldurmuştur.

Ders: Türkçe	Ünite: Sözcükte Anlam	Konu: Anlam Türleri
Yönerge: Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin cümle içinde kazandığı anlam türlerini örnekte gösterildiği gibi karşılarına yazınız.		
	Cümle	Anlam Türü
Ör.:	Oyunun son üç perdesi seyircilerin alkışları arasında geçti.	Terim

I.	Önündeki kâğıtlara gözlerindeki garip <u>ışığı</u> ile bakması dikkatlerden kaçmamıştı.	Gerçek
II.	Çevresindeki insanları <u>sulu</u> tavırları ve şakaları ile kısa sürede usandırmıştı.	Mecaz
III.	Satırlardaki duygusuzluğa karşın bu sözler, mektuba biraz <u>renk</u> katmış.	Terim
IV.	Pencerelerden yansıyan ışık <u>kırılmaları</u> , gökkuşağı saçılıyor hissi uyandırıyor.	Mecaz

Selin’in çalışma kâğıdındaki tüm örnekleri doğru bir biçimde yanıtlamış olması için numaralanmış cümlelerden hangilerine verdiği yanıtlar birbiriyle yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

4. Bulmacada bazı yabancı sözcüklerin Türkçe karşılığı yer almaktadır.

T	S	A	V	U	N	M	A	D
A	Ö	K	Ö	Y	D	K	K	İ
N	D	U	L	U	E	E	İ	E
İ	E	Ş	Ç	M	N	S	M	E
T	N	A	Ü	E	İ	İ	K	K
İ	T	T	T	Y	Z	İ	A	S
M	İ	M	Ö	L	U	N	Ş	E
A	S	E	Ç	E	N	E	K	K
J	İ	A	İ	M	V	E	R	İ

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan altı çizili yabancı sözcüğün Türkçe karşılığı bu bulmacada yoktur?

- A) Geç kalmış bile olsak biz Batı'ya, Batı'nın uygarlık kriterlerine çoktan uymuşuz.
 B) Beşiktaş'ın gelmiş geçmiş en iyi defans futbolcusu Guiaro Ronaldo'dur.
 C) Alternatifleri ne kadar çoğaltırsanız aklınız o kadar karışır.
 D) Aslı ile ona bir mesaj yollamak istiyordu ama buna bir türlü cesaret edemiyordu.

5.

NİNA
 Sana içten bir yemin vermek için
 Burada bekliyorum.
 Cömertliğim uçsuz bucaksız topraklar gibi,
 Denizler gibi derin sana olan sevgim.
 Sana ne kadar verirsem o kadar çoğalıyor
 bende kalan.
 Sonsuz çünkü ikisi de.

ROMEO
 Ey kutsanmış mutlu gece! Korkuyorum
 gecedir diye.
 Bütün bu inanılmayacak tatlı şeylerin bir
 düş olmasından.

NİNA
 İki kelime daha, sevgili Romeo,
 Sonra da gerçekten iyi geceler sana!
 Saygıdığerse aşkının eğilimi, yanındayım
 her zaman.

Bu diyaloglar bir tiyatro metninden alınmıştır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi Nina'nın kurduğu cümlelerde geçen sözcüklerden herhangi birinin zıt anlamısını İçermez?

- A) O gün yaşadıklarımız gerçek olamayacak kadar güzel ve inanılmayacak kadar olağanüstüydü.
 B) O kadar kitap okuyup da bu kadar sığ düşünebilen birine az rastlanır.
 C) Kötü bir günün ardından eve gidip öylece uzanmış ve olduğum yerde sabaha kadar uyumuştum.
 D) Yapmacık tavırlarıyla insanları kendinden uzaklaştırıyor, kendini yalnız kalmaya mahkûm ediyordu.

1. Yanda bir kurum tarafından öğrencilere duyuru yapmak adına hazırlanmış bir afiş örneği verilmiş ve bu afişte Türkçeye henüz yerleşmemiş yabancı kökenli sözcükler baloncuklarla numaralanmıştır.

Buna göre, numaralanmış yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıkları aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II
A)	Uygulama	Şekil
B)	Antrenman	Denklik
C)	Alıştırma	Ölçüt
D)	Deneme	Biçim

2. Demir, Efe, Nâzım ve Taylan aşağıda bazı bilgiler vermişlerdir. Ancak bunlardan bazıları yanlıştır.

Demir: "Elindeki raporu titizlikle incelemesi gerektiğini söylemiştim." cümlesinde yer alan "söylemiştim" sözcüğünün zıt anlamlısı "söylememiştim" sözcüğü değildir.

Efe: "Bir müddet kapı kanatlarının kenarlarını okşarcasına yokladı." cümlesinde geçen "kanat" sözcüğü bu cümlede "kapı, pencere, dolap gibi dikine açılıp kapanan şeylerin kapağı" anlamında kullanılmıştır. Bu sözcüğün eş seslisinin anlamı ise "kuşlarda, böceklerde uçmayı sağlayan organ"dır.

Nâzım: "Aylar sonra bize geldi." ile "Fakat bu işin sonu nereye gidecekti?" cümlelerinde geçen "gel-" ve "git-" sözcükleri birbirinin zıt anlamlısı olarak kullanılmıştır.

Taylan: "Onun yöntemini uygulamakla araştırmacının varamayacağı bir amaç yoktur." cümlesinde "yöntem" sözcüğü yerine "metot" sözcüğü getirilirse cümlenin anlamı değişmez.

Buna göre yanlış bilgi verenlerin adları ve verdikleri bilgilerin yanlış olma nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demir: Bir sözcüğün başka bir sözcükle zıt anlamlılık ilişkisi ancak cümle içerisinde değerlendirilebilir.
Nâzım: Sözcüklerin karşıt anlamlı olabilmesi için her iki sözcüğün de ya gerçek ya da mecaz anlam taşıması gerekir.
- B) Demir: Bir sözcüğün başka bir sözcükle zıt anlamlılık ilişkisi ancak cümle içerisinde değerlendirilebilir.
Taylan: Bir sözcüğün eş anlamlısı kullanıldığı cümleye göre değişebilir.
- C) Efe: Cümlede verilen "kanat" sözcüğünün anlamı ile eş seslisinin anlamı olarak verilen "kanat" sözcüğünün anlamları arasında bir bağ olduğu için cümlede geçen "kanat" sözcüğü eş sesli bir sözcük değildir.
Nâzım: Sözcüklerin karşıt anlamlı olabilmesi için her iki sözcüğün de ya gerçek ya da mecaz anlam taşıması gerekir.
- D) Efe: Cümlede verilen "kanat" sözcüğünün anlamı ile eş seslisinin anlamı olarak verilen "kanat" sözcüğünün anlamları arasında bir bağ olduğu için cümlede geçen "kanat" sözcüğü eş sesli bir sözcük değildir.
Taylan: Bir sözcüğün eş anlamlısı kullanıldığı cümleye göre değişebilir.

3. Aşağıdaki görselde bir kişinin bir şiir metni üzerinde gerçekleştirdiği sözcükler arası anlam ilişkileri çalışmasına yönelik notları yer almaktadır.

BİR ÇALAR SAAT

eş anlamlısı	Eski kış gecelerinin hatırası!	karşıt anlamlısı	Daha beyaz, upuzun! hayaletler
anı	Bir saat çalar... Tam gece yarısı	çok kısa	
eş anlamlısı	Dışarıda kar, lapa lapa!	karşıt anlamlısı	Gelirler ta uzaktan! karların ötesinden
sulu sulu	Bu beyaz karanlıkta	yakın	

Buna göre söz konusu kişinin hangi sözcükle ilgili notunda bir bilgi yanlışı vardır?

- A) hatıra B) lapa lapa C) upuzun D) uzak

4. Mâniler halk edebiyatında sık kullanılmış türlerden biridir ve her konuda yazılabilir. Pek çok türü vardır. Bunlardan biri cinaslı mânidir. Cinaslı mâninin en önemli özelliği uyak oluşturan sözcüklerin eş sesli olmasıdır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin cinaslı mâni olduğu söylenebilir?

- A) Dağ bana B) Ağlarım çağlar gibi
Bahçe sana bağ bana Derdim var dağlar gibi
Değme zincir kâr etmez Ciğerden yaralıyım
Zülfün teli bağ bana Gülerim sağlar gibi
- C) Ekin ekim bitmiyor D) Yiğit aşka düşende
Boya vurdum tutmuyor Başına neler gelir
Aramızda dağlar var Yâri ellerde gördüm
Elim yâre gitmiyor Aklıma neler gelir

5. Aşağıda, içinde bazı sözcükler bulunan bir harf küpü verilmiştir. Bu küpte yer alan sözcüklerden bazıları karşıt anlamlıdır ve bulunan her karşıt anlamlı sözcük ikilisine "10" puan verilecektir.

F	U	D	O	Ğ	A	L	I	Y	A
A	Z	F	A	Z	L	A	A	H	N
Ç	D	O	T	K	O	L	A	Y	T
Z	A	N	E	K	S	İ	K	Ü	Y
O	N	L	G	E	S	K	Z	L	A
R	Ö	Z	Ü	R	O	Ö	E	G	P
V	A	R	R	İ	L	A	Y	Ğ	A
T	U	T	S	A	K	E	N	A	Y

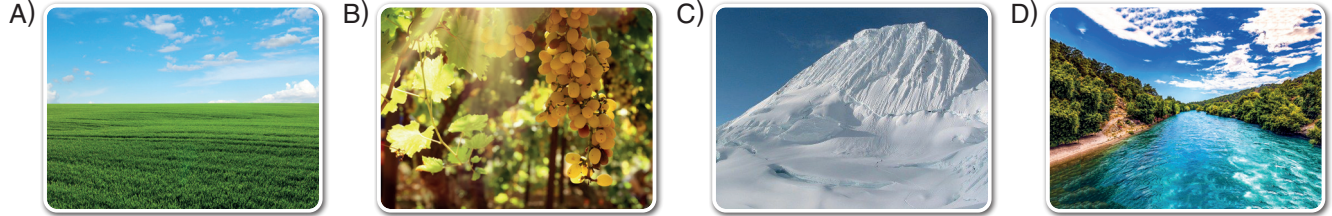
Buna göre karşıt anlamlı sözcüklerin tümünü bulan birinin aldığı puan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 30 B) 50 C) 70 D) 90

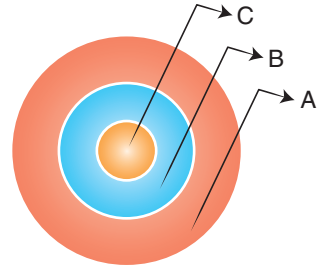

1. Çok ama çok eskiden güzel mi güzel bir köy vardı. Yemyeşil tarlaları, bağları, bahçeleri vardı. Ağaçlar ve çimenlikleri de yemyeşildi. Köyün üst başından gürül gürül kaynayıp akan masmavi bir ırmak, her yanı suluyordu. Köyün daracık ama uzun yollarında eski arabalar, traktörler oradan oraya giderdi. Gelgelelim cenneti andıran, bol yemimli bu köy, bir beye aitti. Köydeki her şey öncelikle o bey içindi. Ballı ballı incirleri ilkin o tadardı. Sarı sarı, ince kabuklu üzümler ilkin beyin sofrasını donatırdı. Elbette köylüler de bu nimetlerden faydalanırdı.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde kullanılan somut anlamlı sözcüklerle ulaşılabilecek görsellerden biri olamaz?

2. Sözcükler anlam kapsamı bağlamında değerlendirildiğinde bazılarının ötekilere göre daha geniş veya kalabalık bir varlık grubunu karşıladığı, bazılarının ise daha dar ve seyrek bir varlık grubunu karşıladığı görülmektedir. Bu durum bazen bir kavramın başka bir kavramın anlam kapsamı içinde yer almasına da olanak tanımaktadır. Yanda sözcükler arasındaki bu tür ilişkiyi gösteren bir şekil verilmiştir. Şekildeki "A", "B" ve "C" harfleri bir sözcüğü; temsil ettiği kümeler de sözcüklerin aralarındaki ilişkiye bağlı anlam kapsamlarını göstermektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "A'dan C'ye" doğru bir kapsamı örneklendirebilecek sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Roman yazmak gerçekten güç iş ama şiirin de kendine has güçlükleri var, aslında edebiyatta her türün kendi içinde güçlükleri var.
 B) Bitkileri severdi ama çiçeklere ayrı bir düşkünlüğü vardı, onlardan da en çok laleye önem verirdi.
 C) Tembel hayvanlar, hareket biçimleri ve süreleriyle çok ilginç canlılar.
 D) Gökyüzünün derinliklerinde sürekli uçan kuşların kederden uzak olduğunu düşünürüm.

3. Evin kapısını açıp dışarı adımlarını attığında güneş henüz tepedeydi. Ormandan gelen oksijen dolu temiz havayı içine çekti ve "Ne güzel bir gün!.." diye düşündü. Başını hayvanların ahırlarından tarafa doğru çevirdiğinde arkada görünen ince ve uzun yoldan komşusunun geldiğini gördü. Yanında çok şeker, bembeyaz tüyleri ile kendini hemen sevdirebilecek cinsten köpeği de vardı. Onlar yaklaşırken "Acaba bir şey mi oldu yoksa bir şeyler mi lazım?" diye düşündü. Komşu Ali Bey köpeği ile yaklaştıkça Ali Bey'in telaşı daha da açık görüldü. Bunu fark edince "Kesin Fatma Hanım'a bir şey oldu!.." diye geçirdi aklından.

Bu metinde verilen altı çizili sözcükler somut ya da soyut anlamlı olmalarına göre renklendirilecektir. Somut anlamlı sözcükler "sarı", soyut anlamlı sözcükler "kırmızı" ile boyanacaktır.

Buna göre metindeki altı çizili sözcüklerden hangileri ötekilerden farklı bir renge boyanmalıdır?

- A) telaş - akıl B) şeker - güneş C) akıl - hava D) hava - güneş

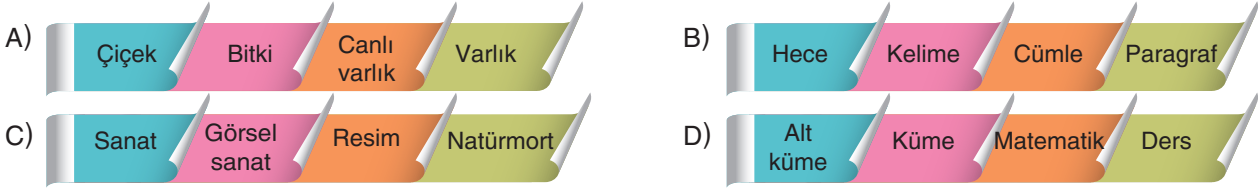
4. Beş duyu organımızdan en az biriyle algılayabildiğimiz kavramları, varlıkları karşılayan sözcüklere somut anlamlı; hiçbirleriyle algılayamadığımız kavramları, varlıkları karşılayan sözcüklere soyut anlamlı sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki tabloların hangisinde soyut bir kavram ya da varlık resmedilmiştir?

5. Sözcüğün bir türün tamamı için kullanılmasına genel anlam, o türün sadece bir ya da birkaç örneğini kapsayacak şekilde kullanılmasına özel anlam denir. Genel ve özel anlam, sözcüğün kapsamı ile ilgilidir. Yani bir sözcüğün kapsamı genişledikçe sözcük genel anlamlı, daraldıkça özel anlamlı olur.

Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde diğerlerinden farklı bir sıralama yapılmıştır?

6. Duru, öğretmeninin verdiği bir ödev doğrultusunda sözcükleri anlam özelliklerine göre renklendirecek, bu sözcükleri farklı yazı stilleri ve büyüklüklerde kullanarak bir metin yazacaktır. Metinde geçecek sözcüklerin özellikleri şu şekildedir:

- Soyut anlamlı sözcükler, kalın ve siyah yazılacaktır.
- Somut anlamlı sözcükler, soyut anlamlılardan daha büyük puntoda ve farklı renkte olacaktır.
- Genel anlamlı sözcükler kalın, siyah ve italik yazılacaktır.
- Özel anlamlı sözcükler, genel anlamlılardan daha küçük ve mavi renkli olacaktır.
- Bu anlam özelliklerine sahip en az bir sözcük işaretlemek yeterlidir.

Buna göre Duru'nun yazdığı metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) **Kişiliğin** şekillenmesinde **ailenin** büyük bir etkisi vardır. Anne babaların çocukların davranışları üzerindeki tepkileri, onların bazı davranışları, amaçları, alışkanlıkları edinmeleri konusunda yardımcı olmaktadır. Çocuklar, tepkilere göre hangi davranışı sürdürüp hangi davranışı ortadan kaldıracığı konusunda karar vermektedir.
- B) **Aşkta, mutlulukta, düşte**, kazançta ve kalabalıkta kendilerini gösteremeyen, fark edilemeyen ve değer görmeyen insanların yüreklerini **öfke** kuşatırdı eninde sonunda. **Metrobüs** kavgalarının bile tek bir sebebi vardı aslında. Garip bir fark edilme çabasıydı her şey. Kader onu görsün, **hayat** yüzüne baksın, aşk içinden geçsin isyanıydı bu öfke.
- C) Anadolu'nun bakir düzlüklerinden gelen benim gibiler için korkudur **büyükşehirler**. Çünkü büyükşehir, kaybolmak demektir. Elindeki **adres** pusulalarına rağmen yolunu bulamamaktır. Büyükşehir, yüzlere takılan maskeler demektir. Burada herkes yalnız, görebiliyorum. Bu yüzden **duvarlar** şiirlerle dolu.
- D) 19. yüzyılın başından itibaren canlıların nasıl gelişim gösterdiği, yaşam bulunan yerlere nasıl uyum sağladığı araştırılmaktadır. Bunun için önce **canlılar**, kendi aralarında özelliklerine göre türlere ayrılmıştır. Bunlardan biri de **kuşlardır**.

1. • Sen gönlünü serin tut, ben sıkıntı yaratabilecek bütün meseleleri halledeceğim.
- Kardeşimin kapıda yaşlı gözlerle beklemesine gönlüm razı olmadığından hemen eve döndüm.
- Gönül kırmaya bir söz yeterken bir gönül yapmaya dağları delsen kâr etmiyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde geçen deyimlerden herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Yaşama gücü azalmak
- B) Sakin ve soğukkanlı olmak, hemen heyecanlanmamak
- C) Hiç istememek
- D) Birini çok üzecek bir davranışta bulunmak

2. Anlamı güçlendirmek için aynı sözcüğün tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran sözcüklerin yan yana kullanılmasına ikileme denir. İkilemeler, kullandıkları cümleye farklı farklı anlamlar katar.

Buna göre,

Elinden bir dolu içtim

Türlü türlü derde düştüm

Cümle varlığımdan geçtim

Senin yolunda yolunda

Şiirinde geçen altı çizili ikilemenin içinde bulunduğu dizeye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu kaos ortamında kimse kimseyi düşünmüyor, ite kaka birbirini geçmeye çalışıyordu.
- B) İçinde çeşit çeşit meyvelerin olduğu bir sepet hazırlayıp bize armağan ettiler.
- C) Gerekli olan birkaç eşyasını da bavula koyduktan sonra kanepeye oturup uzun uzun düşündü.
- D) Ali Rıza Bey, sığağı sığağına Muzaffer'le görüşmezse cesaretini kaybetmekten korkuyordu.

3. Aşağıda verilen cümlelerdeki şekillerin her biri, ikilemeyi oluşturan sözcükleri temsil etmektedir. Bu şekillerin bir araya gelerek kurduğu ikili yapı da bir "ikileme"yi karşılamaktadır.

I. Hedefimize ▲▲ ilerlerken bizi yıldırmaya çalışan şeylerden de uzak duruyoruz.

II. Yaptığımız başarılı çalışmaların neticesinde ↓↑ iki yıl sonra piyasaya sürülebilecek bir cihazın ilk örneğini hazırladık.

III. Bazı insanlar, ne yazık ki ▣ ▢ sahibi olmayı her şeyden daha önemli görüyorlar.

Buna göre numaralanmış cümlelerin anlam akışı da göz önünde bulundurulduğunda söz konusu şekillerin hem içerik hem de anlam olarak aşağıdaki ikilemelerden hangilerini karşıladığı söylenebilir?

	▲▲	↓↑	▣ ▢
A)	ağır ağır	az çok	ev bark
B)	uslu uslu	er geç	yer yurt
C)	açık açık	hemen hemen	akıl fikir
D)	adım adım	aşağı yukarı	şan şöhret

1. Bir kimsenin bir veya birkaç olaya bağlı olarak tüm durumları kapsayan sonuçlar, genel kurallar çıkarması ve bu sonuçlara veya kurallara göre hayata karşı tavır takınmasına aşırı genelleme denir. Örneğin sevgilisi tarafından terk edilen birinin “Benimle hiç kimse ilgilenmeyecek ve beni sevmeyecek.” sonucuna varması aşırı genellemeye örnek olarak verilebilir. Atasözlerimizdeki psikolojik altyapıyı inceleyen bir psikolog, bilişsel çarpıtmalardan biri olan aşırı genellenmenin pek çok atasözünde olduğunu ve bazılarında da bunun öğütlenmediğini saptamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde aşırı genellenmenin öğütlendiği ve öğütlenmediği atasözleri bir arada verilmemiştir?

Aşırı Genellenmenin Olduğu Atasözü	Aşırı Genellemeyi Öğütlemeyen Atasözü
A) Nikâhta keramet vardır.	Ala keçi her vakit püsküllü oğlak doğuramaz.
B) Altın anahtar her kapıyı açar.	Her ağacın meyvesi olmaz.
C) Mısır'daki sağır sultan bile duydu.	Aşk ağlatır, dert söyler.
D) Güzellerin talihi çirkin olur.	Her damardan kan alınmaz.

2. **Dede:**

Şu televizyondaki insanları görüyor musun? Saatlerdir konuşuyorlar ancak hâlâ bir karara varamadılar. Nedendir, bilir misin, güzel yavrum?

Torun:

Nedendir, dede?

Dede:

----- da ondan!..

Torun:

Çok güzel bir sözmüş.

Dede:

Öyledir, öyledir!.. Atalarımız boşuna konuşmamış, yavrum. Zamanında Sulakyurt adında bir yer varmış. Sulakyurt'un da bir sazlığı varmış. Bu sazlık yüzünden insanlar çok sıkıntı çekermiş. Bu yüzden de sazlığı sevmezlermiş. Bir gün Sulakyurt'a bir öğretmen atanmış. Köylünün durumunu çabucak anlayan öğretmen, bu sazlığa bir çare bulmanın peşine düşmüş. Toplantılar düzenlemiş, defalarca bir araya gelmişler. Aradan bir yıl geçmiş ama hâlâ bir karar alamamışlar. Herkes “Olmaz!.. Benim dediğim gibi yapmamız gerekir.” “Hayır, hayır!.. Sazlığın altından kanallar açalım.” “Ne münasebet canım!.. Sazlığı ateşe verelim gitsin!” şeklinde konuşuyormuş. Aradan zaman geçmiş, öğretmenin başka bir köye tayini çıkmış. Sulakyurtlular da sazlık konusunu konuşuyormuş hep. Bu televizyondakiler de Sulakyurtlular gibi. Böyle giderse uzun süre böyle devam ederler.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bir koltuğa iki karpuz sığmaz
 B) Güvenme varlığa, düşersin darlığa
 C) Horozu çok olan köyde sabah geç olur
 D) Yuvarlanan taş yosun tutmaz

